

Utbildningsförvaltningen

Teresia Kjellgren

0171-626426

Svar på motion om återvandring

Bakgrund

Sverigedemokraterna har inkommit med en motion om återvandring. Den ansvarsfördelning som finns mellan olika myndigheter beskrivs i motionen. Det är Migrationsverket och polismyndigheten som har ansvaret om lagligt uppehälle och tvångsmedel för återvandring för de som saknar uppehållstillstånd i landet. Däremot menar motionären att kommunen kan underlätta för den frivilliga återvandringen.

Motionen innehåller fyra yrkanden:

- att i lämplig förvaltning inrätta en avdelning som ska ge råd och stöd för återvandring, särskilt riktat till de som studerar långvarigt på SFI, uppbär försörjningsstöd, personer med avvisningsbeslut och personer som lever en kriminell livsstil
- att avdelningen ska utbilda berörd personal i kommunen om återvandring
- att ge utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden i uppdrag att underlätta för återvandring med särskilt fokus på "cost-benefit" utifrån nämndens ansvar, där även ekonomiska incitament inom lagliga ramar erbjuds vid individuell efterfrågan på återvandring
- att kommunstyrelsen ges i uppdrag att utreda efterfrågan av återvandring och återkomma till fullmäktige med förslag på ytterligare åtgärder för att underlätta för frivillig återvandring

Den sista punkten rör kommunstyrelsen specifikt så den kommer inte behandlas i detta yttrande.

Frageställningar

Utredningen kommer att titta på vilka förutsättningar utbildningsförvaltningen (UF) har att genomföra förslagen i yttrandena. I den första punkten kommer utredningen uteslutande fokusera på "de som studerar långvarigt på SFI" då detta är en av nämndens målgrupper.

Är utbildningsförvaltningen en lämplig förvaltning för att inrätta den efterfrågade avdelningen?

Ska utbildningsförvaltningen tillhandahålla den avdelning som utbildar berörd personal?

På vilket sätt skulle utbildningsförvaltningen kunna ta sig an ett uppdrag att underlätta för återvandring med särskilt fokus på "cost-benefit" utifrån nämndens ansvar?

Lämplig förvaltning

Integrationsenheten inom UF består av två medarbetare och de arbetar uteslutande med mottagande av anvisade flyktingar (ABO). Den stora gruppen som kommer och som finns i kommunen är egenbosatta, (EBO), och de har nämnden inget uttalat ansvar och uppdrag för.

UF har visserligen ansvaret för SFI och undervisar många grupper som är i behov av svenska språkkunskaper. Det är en stor variation på skolbakgrund och studievana. En del lär sig svenska relativt snabbt. Men en del kommer med en svag skolbakgrund och kan få vandra hela vägen från A-nivå upp till D-nivå och det är en resa på närmare fyra år. Det är förvaltningens bedömning att det är den tid man kan behöva läsa SFI. För de elever där progressionen uppför sätts åtgärder in, en språkträningsplats aktiveras eller så avbryts deras studier. Ett fokus för de som läser på SFI är att de vill lära sig språket

för att integreras i samhället. Det är många gånger en förutsättning för att få ett arbete och bli en självförsörjande individ. Att lära dem svenska samtidigt som man informerar dem om återvandring bedöms som kontraproduktivt.

Utbilda berörd personal i kommunen

Även om UF till största del utbildar elever från barnålder till elever i vuxenålder så är det med automatik inte så att vi är den mest lämpliga förvaltningen att ta oss an detta eventuella uppdrag.

Den utbildning förvaltningen genomför är pedagogisk och genomförs i skolklasser som leds av en lärare. Det är inte samma sak som att utbilda berörd personal så de kan ge råd och stöd och information om återvandring.

Förvaltningen har i dagsläget inte resurser för det. Ska det göras behöver medel tillsättas så vi kan inrätta en avdelning och medel för att tillsätta personal.

Uppdrag att underlätta för återvandring

Begreppet "cost-benefit" betyder att vi ska göra en analys av de 1) samhälleliga fördelar, samt 2) ekonomiska värdet som återvandring, i detta fall, innebär. Utifrån detta ska man avgöra hur fördelaktigt det är att genomföra; om de samhälleliga fördelarna överstiger det ekonomiska värdet är det fördelaktigt och lönsamt för samhället med återvandring.

Att kunna underlätta för återvandring med ett fokus på "cost-benefit" utifrån nämndens ansvar kräver en ganska komplicerad analys. Förvaltningen bedömer att för att lyckas med det behöver frågan utredas med ett större perspektiv.

Andra samhälleliga verksamheter som har kostnader för den här gruppen, som sjukvård, tandvård eller polisen skulle behöva inkluderas om man ska få ett tillförlitligt resultat av sin analys. En fullständig analys behöver också ta hänsyn till att många invandrare får arbete och betalar då skatt och bidrar som konsumenter när de handlar olika varor och tjänster.

Utifrån ovanstående bedömer förvaltningen att en "cost-benefit"-analys bör göras på en mer övergripande nivå.

Bedömning

Utbildningsförvaltningens sammantagna bedömning är att vi i dagsläget inte är rustade för detta eventuella uppdrag. Om det här ska genomföras behöver vi bli tilldelade medel för att kunna inrätta en avdelning och medel för att tillsätta personal som kan genomföra råd och stöd. I dagsläget är det inget som ryms inom befintlig budgetram.